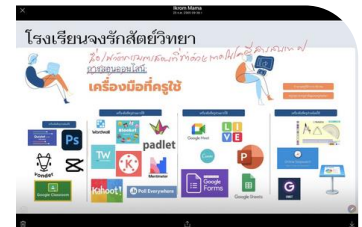

บทความวิชาการ

การประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

นางมัสนะห์ สารี

รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สำนักปลัด กระทรวงศึกษาธิการ

**การประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียน ระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยใช้รูปแบบ CIPPI**

มีสนะห์ สารี

บทคัดย่อ

โครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นโครงการที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้ประเมินจึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPI มีวัตถุประสงค์ที่ 1) เพื่อประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามรูปแบบการประเมิน CIPPI 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต และ 5) ด้านผลกระทบ และวัตถุประสงค์ที่ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริม พัฒนาความสามารถ ทักษะด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี การประเมินครั้งนี้เป็นประเมินแบบผสม โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง ร้อยละ 50 ของประชากร ประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถาม มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .95 และ 2) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการประเมินพบว่า 1) ผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาวะแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่ามากไปหาน้อย คือ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ ตามลำดับ 2) แนวทางการส่งเสริม พัฒนาความสามารถทักษะด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี กล่าวโดยสรุปคือ กำหนดเป็นนโยบาย ระดับการบริหาร โดยทำข้อตกลงการพัฒนาผู้เรียนระหว่าง ครู และผู้บริหาร พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน สนับสนุนการสอนของครูในทุกรูปแบบ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน และทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับบ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาครูให้มีความพร้อมในการสอน ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยรูปแบบที่หลากหลายอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่สภาพแวดล้อมทั้งในโรงเรียนและบ้านของนักเรียนที่ส่งเสริมให้โอกาสแก่นักเรียนรักในการฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านการอ่านและเขียนได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ออกแบบ วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเอง

คำสำคัญ: การประเมิน; โครงการ

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารของมนุษย์ ช่วยยึดให้มีความผูกพันต่อกัน มีความเป็นแบบแผนของตนในแต่ละชาติแต่ละกลุ่มชน ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และมีภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ตามกลุ่มชาติพันธุ์ ตามพื้นที่ที่อาศัยอยู่ที่แตกต่างกันไป วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่มักใช้ภาษาแม่ที่ไม่ใช่ภาษาไทยสำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน แต่ในการประสานงานที่เป็นทางการนั้นจะต้องใช้ภาษาไทยกลางในการพูดสื่อสารและการศึกษาข้อความรู้และวิทยาการต่าง ๆ จึงทำให้ภาษาไทยได้เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลต่อการเรียนและการดำรงชีวิต ดังนั้นการจัดการศึกษาของประเทศไทยให้ความสำคัญพื้นฐานต่อการอ่านและการเขียนเป็นอย่างมาก สังเกตได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแม่บท ในการจัดการศึกษาของคนในชาติได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่คนไทยทุกคนจะต้องเรียนรู้ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านความสามารถในการอ่าน การเขียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ผู้เรียนต้องอ่านออกเขียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ผู้เรียนต้องอ่านคล่องเขียนคล่อง ในปีงบประมาณ 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศนโยบายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ ตามช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559 : 3)

สำหรับในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้การจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามใช้ภาษามลายู เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร มีความเคร่งครัดในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของตนเอง จนอาจเรียกได้ว่าเป็นลักษณะของสังคมเชิงเดี่ยว จนส่งผลกระทบต่อเยาวชนและประชาชนทำให้ขาดทักษะการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและในการดำเนินชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม แนวทางหนึ่งที่จะเป็นการเสริมสร้างทักษะดังกล่าวและเพื่อให้เกิดการยอมรับในความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกฝังเยาวชนที่อยู่ในโรงเรียน โดยการพัฒนาครูผู้สอนวิชาภาษาไทยให้เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน การผลิตนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาทั้งระบบตั้งแต่ระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จึงกำหนดจัดโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยิ่งย่น เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ภาษาไทยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความเข้มแข็ง แพร่หลาย และสอดคล้องกับนโยบายด้านความมั่นคงของรัฐบาล

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญเฉพาะในการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มิติการพัฒนาคุณภาพภาษาไทย ถือเป็นเรื่องที่เน้นเป็นพิเศษ นอกจากจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้วิชาอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพแล้วยังเป็นการสร้างความเป็นเอกลักษณ์ในการอยู่ร่วมกันในฐานะพลเมืองไทยที่มีความเป็นหนึ่งเดียว โดยจัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น เพื่อทำหน้าที่บูรณาการ ส่งเสริม

พัฒนา ติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทยของทุกสังกัดการศึกษา ซึ่งเป็นหนึ่ง นโยบายและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ที่ดำริให้เน้นการยกระดับ คุณภาพชีวิตและเร่งสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยจัดการศึกษาอย่างมี คุณภาพและส่งเสริมความสามารถด้านการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของประชาชนทุกช่วงวัย เพื่อให้สามารถเรียนรู้และติดตามข่าวสารของทางราชการผ่านสื่อต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นต้องกำกับดูแลการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนพัฒนา ทักษะการอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามแนวคิด Active learning และมีการประเมินผลความสามารถด้าน ภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง (ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2562 : บทสรุปผู้บริหาร)

กระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2564 : 5-9) ดำเนินการขับเคลื่อนพัฒนาภาษาไทยเพื่อความมั่นคง ด้วยการบูรณาการความร่วมมือกับ หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัด และสอดคล้อง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนงาน และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการกำหนดการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ 1) มีฐานข้อมูลความสามารถด้านภาษาไทยของเยาวชน ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่ง สามารถใช้ข้อมูลลดความผิดพลาด ส่งผลให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะ การเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรม รู้จักคิด วิเคราะห์ รักในการเรียนรู้และเห็นความสำคัญของ การศึกษา

การจัดการศึกษาผ่านระบบโรงเรียนเป็นกระบวนการย่อยเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษา สำหรับมนุษย์ เมื่อโรงเรียนมีหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ผู้รับการศึกษาจึงควร ได้รับการหล่อหลอมกลมกล่อมกลายเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ บุคคลแห่งการเรียนรู้คือผู้ที่มีลักษณะนิสัย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความกระตือรือร้น สนใจ สืบเสาะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ เอกลักษณ์สำคัญของผู้ที่มี ลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ ความมุ่งมั่น ตั้งใจจริงที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และนำ ความรู้ประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม การที่ผู้เรียนจะมีคุณสมบัติของบุคคลแห่งการ เรียนรู้ได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนให้มีทักษะพื้นฐานสำคัญอย่างน้อย 3 ประการคือ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ทั้งนี้เพราะนัยแห่งการอ่าน จะช่วยให้ผู้เรียนรับข้อมูลข่าวสารได้เป็น จำนวนมากในเวลาสั้นๆ การคิดวิเคราะห์ ช่วยให้ผู้เรียนมองการณ์ไกล มีเหตุผล สามารถควบคุมความ ประพฤติ และตัดสินใจได้ตามเจตนาธรรม และการเขียนเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ความคิดออกมาเป็นข้อมูลข่าวสารก่อให้เกิดหลักฐานที่มีประโยชน์ (วินัย คำสุวรรณ. 2548 : คำนำ) ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษากับ กระบวนการอ่าน กระบวนการเรียนรู้และการอ่านไว้ในมาตรา 24 (3) และ(5) ในมาตร 4 กล่าวไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการ ถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทาง วิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคล เรียนรู้ตลอดชีวิต และในมาตรา 24 (3) และ(5) ได้ระบุไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ ทั้งนี้ให้ความสำคัญพื้นฐานความสามารถการอ่านและการเขียน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 1-2)

การอ่านถือว่าเป็นทักษะสำคัญในการรับสาร ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ทรงคุณค่าในการแสวงหาความรู้ ศิลปะวิทยาการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้บุคคลเกิดความคิดและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถนำองค์ความรู้ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและสังคม ดังนั้นความสามารถในการอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงตนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน (ลาวัญญ์ สังขพันธ์-ชานนท์ และคณะ, 2550 : บทนำ) การอ่านหนังสือเป็นการพัฒนาตนเอง และใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากในการพัฒนาคนและพัฒนาสังคม การอ่านหนังสือของคนไทยเป็นกิจกรรมที่ไม่แพร่หลายแม้ในหมู่ผู้รู้หนังสือแล้ว โดยเฉพาะการอ่านหนังสือที่ดีและมีสาระยังมีน้อยลงไปอีก สาเหตุมีหลายประการนับตั้งแต่ การขาดแคลนหนังสือที่ดีตรงกับความต้องการของผู้อ่าน การขาดแคลนแหล่งหนังสือที่จะยืมอ่านได้ ไปจนถึงการดึงความสนใจและการแย่งเวลาของสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง ฯลฯ รวมทั้งขาดการชักจูง การกระตุ้น และมีนิสัยรักการอ่านทั้งในและนอกโรงเรียน เมื่อเทียบกับความเพลิดเพลินและการได้ฟังได้เห็นเรื่องราวต่าง ๆ จากโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง แล้วการอ่านหนังสือเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องใช้ความพยายามมากกว่า และต้องมีทักษะในการอ่าน ถ้าจะให้การอ่านหนังสือเกิดเป็นนิสัยจำเป็นต้องปลูกฝังและชักชวนให้เกิดความสนใจการอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ 1) ใ้ใจให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ 2) ให้เกิดความพยายามที่จะอ่านเพื่อจะได้รู้เรื่องที่นำรู้ที่มีอยู่ในหนังสือ และนำเสนอตามกิจกรรมที่จัดขึ้น 3) แนะนำ กระตุ้นให้อ่านหรืออยากเห็นเรื่องนำรู้ต่าง ๆ เกิดความรอบรู้ คิดกว้าง มีการอ่านต่อเนื่องจนเป็นนิสัย 4) สร้างบรรยากาศที่น่าอ่านรวมทั้งให้มีวัสดุการอ่าน มีแหล่งการอ่านที่เหมาะสมและเพียงพอ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549 : 7)

ปัญหาหนึ่งที่หลายต่อหลายคนมีความห่วงใยอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาเด็กไทยไม่รักการอ่าน ซึ่งบางคนจะดูว่าเป็นปัญหาเล็ก ๆ แต่จริง ๆ แล้วไม่ใช่ปัญหาเล็กอย่างที่คิด เป็นปัญหาที่ทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องประสานความร่วมมือช่วยกันแก้ไขอย่างจริงจังและจริงใจ เพราะการอ่านถือเป็นหัวใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีความสำคัญยิ่งต่อการนำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นเด็กทุกเพศทุกวัยจะต้องได้รับการฝึกฝนและปลูกฝังให้มีนิสัยรักการอ่าน การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หากเด็กรักการอ่านสามารถอ่านได้อย่างแตกฉาน ก็จะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในชั้นเรียน และสร้างนิสัยถาวรให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะความสามารถในการอ่านจะมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปสู่การขยายความรู้ตลอดชีวิต ในอดีต เราคิดว่าเด็กควรจะเริ่มเรียนรู้วิธีการอ่านก็ต่อเมื่อถึงวัยเรียนในโรงเรียน และการฝึกให้เด็กอ่านถือเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมและสอนให้เด็กได้ฝึกอ่าน แต่ปัจจุบันเราเชื่อว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่จะต้องเริ่มให้เกิดพัฒนาการตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์หรือในวัยทารก ดังนั้นเราจึงไม่แปลกที่เห็นพ่อแม่บางคนได้อ่านหรือเล่านิทานให้ลูกฟังตั้งแต่ลูกยังอยู่ในท้องเรื่อยมาจนกระทั่งลูกสามารถอ่านได้ด้วยตนเอง นั่นถือเป็นสิ่งที่ดีมากที่จะ

เป็นการช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ให้แก่เด็กตั้งแต่เยาว์วัย

สำนักงานการเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2553 ตามผลการประชุมคณะกรรมการเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) ครั้งที่ 3/2551 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 มีมติให้มีการจัดตั้งสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดและสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 24 มีนาคม 2552 เรื่อง จัดตั้งสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดและการจัดตั้งสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้จัดตั้งสำนักงานการศึกษาเอกชนขึ้นในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และสงขลา และให้จัดตั้งสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ 37 อำเภอ ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาสทุกอำเภอ และจังหวัดสงขลา เฉพาะอำเภอจะนะ นาทวี เทพา และสะบ้าย้อย ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดเป็นหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเป็นหน่วยงานภายในสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด มีภารกิจอำนาจหน้าที่ประสานการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการการศึกษาเอกชนในจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายการเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ เฝ้าระวัง นิเทศและติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนเอกชนทุกประเภท สถาบันศึกษา ปอเนาะ และศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) เพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนในสังกัดให้มีคุณภาพและก่อให้เกิดความสันติสุข

ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนเอกชนในระบบที่ให้บริการการศึกษาในระดับประถมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 81 โรงเรียน ครูจำนวน 1,022 คน และนักเรียนจำนวน 32,067 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2564)

ในงบประมาณ พ.ศ. 2564 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนให้ดำเนินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยนักเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ให้สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสู่การพัฒนาความสามารถทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยให้แก่เด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1-3 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการใช้ภาษาไทยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน อันจะก่อให้เกิดความรักและหวงแหนในความเป็นชาติไทย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาเพื่อความมั่นคงของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีขึ้น

การประเมินโครงการเป็นการประมาณค่าการดำเนินงานหรือกิจกรรมใด ๆ อย่างมีระบบเพื่อปรับปรุง การดำเนินงานทั้งในปัจจุบัน อนาคต และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจดำเนินงานหรือยกเลิกงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ และเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งความจริงในเชิงคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการเข้าถึงความจริงในเชิงคุณค่าของสิ่งเหล่านั้น (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2552: 22) กล่าวว่าการประเมินโครงการ หมายถึงกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ ระเบียบวิธีวิจัยการประเมินเป็นการ

ตรวจสอบการบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การประเมินเป็นการช่วยเสนอ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจการประเมินเป็นการตอบสนองสารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายด้วยการบรรยายอย่าง ลุ่มลึก และการประเมิน เป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานของ โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด มีรูปแบบการดำเนินงานที่เป็น มาตรฐานและเป็นระบบมากขึ้น จึงได้นำรูปแบบการประเมินโครงการของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) (รัตนะ บัวสนธ์. 2556: 23) ถือเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมนำมาประยุกต์ใช้ในการ ประเมินโครงการโดยรูปแบบการประเมิน CIPPI ซึ่งเป็นส่วนปรับขยาย ของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

ดังนั้นการประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้มีภาระหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัด โครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้งนี้ผู้ประเมินจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินผลโครงการพัฒนาทักษะ การอ่านและเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อให้ทราบว่า โครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร มี งบประมาณเพียงพอกับการดำเนินการหรือไม่ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องมีการ ประเมินโครงการ ทั้งเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องไปใช้เป็นแนวทางพัฒนา คุณภาพด้านทักษะการอ่าน และเขียนภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยใช้รูปแบบ CIPPI
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริม พัฒนาความสามารถทักษะด้านการอ่านและเขียน ภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ประโยชน์ของการประเมิน

ผลจากการประเมินในครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าผลการดำเนินการตามโครงการพัฒนาทักษะการ อ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด ปัตตานี ในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องต่อไปนี้

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินโครงการ
2. เป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับจังหวัด ระดับอำเภอและระดับสถานศึกษา
3. ได้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค ทั้งในส่วนสภาวะแวดล้อม ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตที่ ได้รับจากโครงการ ซึ่งจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่ผู้บริหารทุกระดับที่เกี่ยวข้อง จะนำไปใช้

ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาไทยของผู้เรียนในสังกัดต่อไป

4. โรงเรียนเอกชนสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

5. ผู้ปกครองได้รับทราบ นำเป็นข้อมูล กำหนดแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยร่วมกับโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินโครงการ หมายถึง เป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของโครงการจะได้นำไปพัฒนาการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ดีหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจยุติโครงการหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินโครงการต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

โครงการ หมายถึง โครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ 2564

รูปแบบการประเมิน หมายถึง กระบวนการประเมินเชิงระบบที่เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ให้ผู้ผู้บริหารใช้ในการประเมินโครงการ โดยใช้รูปแบบ CIPPI ประกอบไปด้วย

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context: C) หมายถึง เป็นการประเมินโครงการที่กำลังพัฒนา โดยใช้โครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ สภาพปัญหา ความต้องการ หลักการ นโยบาย ที่เกี่ยวข้องของการดำเนินโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input: I) หมายถึง เป็นการประเมินทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้แก่ บุคลากร งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิธีการและเทคโนโลยีต่างๆ

3. การประเมินกระบวนการ (Process: P) หมายถึง เป็นการประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน คณะทำงานหรือประเมินความก้าวหน้าของงาน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การวางแผนในการจัดกิจกรรมเหมาะสม หรือไม่เพื่อนำผลการประเมินโครงการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการโครงการต่อไป

4. การประเมินผลผลิต (Product: P) หมายถึง เป็นการประเมินผลหลังโครงการได้เสร็จสิ้นแล้วโดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้าเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี มีความเข้าใจ พึงพอใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับและนำสื่อ/นวัตกรรมไปปรับประยุกต์สร้างและใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ ที่เกิดจากปัจจัยและกระบวนการดำเนินงานโครงการประสพผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

5. การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation: I) หมายถึง เป็นการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมหลังเสร็จสิ้นโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยประเมินจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้นำแนวคิดวิธีการ ไปพัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์ เพื่อให้ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้น

วิธีดำเนินการประเมิน

1. ขอบเขตการประเมิน

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินครั้งนี้ ใช้การเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ดังนี้

กลุ่มประชากร

1 คณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 30 คน

2 ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 81 คน

3 ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2564 และผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 162 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณในการประเมินครั้งนี้ ใช้วิธีการโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะผู้ที่เข้าร่วมและเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย

1.1 คณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 15 คน ร้อยละ 50 ของประชากร

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 41 คน ร้อยละ 50 ของประชากร

1.3 ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2564 และผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ

พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 81 คน ร้อยละ 50 ของประชากร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพในการประเมิน โดยใช้วิธีเลือกผู้ให้ ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการตลอดทุกกิจกรรม ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน กลุ่มผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 3 คน และกลุ่มผู้เข้าร่วม โครงการ จำนวน 5 คน รวม 9 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถาม เพื่อใช้ประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ใช้สอบถามความ คิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน ครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาจากโครงการฯ ซึ่งผู้ประเมินสร้างขึ้นเป็นแบบประเมินตาม รูปแบบ CIPPI Model

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ คณะกรรมการ ดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการ อ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด ปัตตานี ผู้ประเมินดำเนินการเก็บข้อมูลการประเมินด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้ประเมินจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมาย ของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

4.51-5.00 หมายถึง โครงการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง โครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง โครงการมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.51-2.51 หมายถึง โครงการมีความเหมาะสมในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง โครงการมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4.2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ จึงใช้การ สัมภาษณ์และตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้า (Triangulation) จากบุคคล 3 ฝ่าย คือ กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มผู้ดำเนินโครงการ และกลุ่มครูผู้เข้าร่วมโครงการเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะด้าน การอ่านและเขียนภาษาไทยระดับประถมศึกษาสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี และ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยใช้รูปแบบ CIPPI สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยใช้รูปแบบ CIPPI ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือด้านสภาวะแวดล้อม ระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบตามลำดับ

1.1 ผลการดำเนินงานด้านสภาวะแวดล้อม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าสูงสุดคือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนและสอดคล้องกับหลักการและเหตุผล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ หลักการและเหตุผลของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของโรงเรียน วัตถุประสงค์ระบุสภาพความสำเร็จที่พึงประสงค์ชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

1.2 ผลการดำเนินงานโครงการด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าสูงสุดคือ บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการดำเนินโครงการตามบทบาท หน้าที่ ภารกิจ และขั้นตอนการดำเนินงาน / โครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.3 ผลการดำเนินงานโครงการด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าสูงสุดคือ กิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการสอนภาษาไทยการสื่อสารในยุค 4.0 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การดำเนินงานโครงการตามแผนที่กำหนด โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อยู่ในระดับมากที่สุด และครูอาสาในการนำเสนอการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

1.4 ผลการดำเนินงานโครงการด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าสูงสุดเท่ากัน 2 ข้อ คือ ครู และผู้ดำเนินโครงการสามารถถอดรหัสหลักภาษาเป็นกิจกรรมจัดการเรียนการสอนได้ และกลุ่มครูสามารถทำงานกลุ่มในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ครูสามารถสร้างสื่อ/นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียน

ภาษาไทยที่ทำด้วยมืออย่างหลากหลาย อยู่ในระดับมาก และครู และนักวิชาการศึกษานำสื่อ/นวัตกรรมต้นแบบไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนอยู่ในระดับมากตามลำดับ

1.5 ผลการดำเนินงานโครงการด้านผลกระทบ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าสูงสุด คือ นักเรียนมีทักษะสร้างสร้างสื่อการเรียนแบบง่ายและใช้เวลาสั้น ๆ เพื่อเกิดการเรียนรู้และมีการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนได้ดีขึ้นที่ยั่งยืน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยสูงขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ครูผู้เข้าร่วมโครงการขยายผลทักษะการสอนอ่านและเขียนในรายวิชาภาษาอื่นที่จัดอยู่ในโรงเรียนด้วยการเทียบเคียง ครูในโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้เท่าทันยุค 4.0 เท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริม พัฒนาความสามารถทักษะด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สรุปแนวทางได้ดังนี้

แนวทางที่ ๑ กำหนดเป็นนโยบายระดับการบริหาร โดยทำข้อตกลงการพัฒนาผู้เรียนระหว่าง ผู้บริหารและครู พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน สนับสนุนการสอนของครูในทุกรูปแบบ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน และทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับบ้าน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางที่ ๒ พัฒนาครูให้มีความพร้อมในการสอน ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยรูปแบบที่หลากหลายอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ต้องพัฒนาความรู้ ด้านหลักภาษาอย่างจริงจัง พัฒนาเทคนิคการสอน พัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการสอนที่ทันสมัย พัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนการอ่านและเขียนภาษาไทย

แนวทางที่ ๓ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมทั้งในโรงเรียนและบ้านของนักเรียนที่ส่งเสริมให้โอกาสแก่นักเรียนรักในการฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านการอ่านและเขียนได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

แนวทางที่ ๔ พัฒนาผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ภาษา โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษามีการแข่งขัน ส่งเสริมให้ใช้ภาษาผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ออกแบบ วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเอง

อภิปรายผล

1. การประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยใช้รูปแบบ CIPPI ผู้ประเมินได้พบข้อมูลที่น่าสนใจจึงนำมาอภิปรายผลใน 3 อับดับต้น ดังนี้

1.1 ผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ดำเนินโครงการ และครูผู้ผ่านการเข้าร่วมโครงการ ประเมินว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้าน

สภาวะแวดล้อมของโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามลำดับ ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคใต้ชายแดน ซึ่งไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงกำหนดนโยบายที่ทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องประสานความร่วมมือช่วยกันแก้ไข พัฒนาอย่างจริงจัง และจริงจัง กำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกต้นสังกัดให้ความสำคัญร่วมกันพัฒนาความสามารถด้านภาษาไทย เพราะการอ่านถือเป็นเรื่องสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีความสำคัญยิ่งต่อการนำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นการจัดทำโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ของนักเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2564 : 5) ดำเนินการขับเคลื่อนพัฒนาภาษาไทยเพื่อความมั่นคง ด้วยการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด และสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนงาน และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนครูจะต้องคิดอย่างสร้างสรรค์กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรการสอน และกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร ตลอดจนบรรยากาศการจัดกิจกรรมที่พร้อมด้วยสื่อ/นวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนเหมาะสมกับวัยและบริบทของนักเรียน ส่วน จารุณี การี (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการนำนวัตกรรมการสอนซ่อมเสริมไปใช้มากที่สุด 2) ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน มีการนำนวัตกรรมการสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการกลุ่มมากที่สุด 3) ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ มีการนำนวัตกรรมแบบฝึกทักษะไปใช้มากที่สุด 4) ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอน มีการนำนวัตกรรมกิจกรรมเรียนปนเล่นไปใช้มากที่สุด และ 5) ด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน มีการนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ไปใช้มากที่สุดเช่นกัน สำหรับ ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย จังหวัดชายแดนภาคใต้(ม.ป.ป : 1) ได้รายงานผลนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวบรวมผลการดำเนินงานและเผยแพร่ร่นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยที่เป็นเลิศ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการพัฒนาที่ต่อยอดนวัตกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของนักเรียน และเพื่อให้ครูผู้สอน ผู้บริหารสามารถนำนวัตกรรมที่มีประโยชน์ไปประยุกต์ใช้ต่อไปในพื้นที่โดยครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความถนัดในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยเป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) แต่ก็ยังต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรอบรมเรื่องการผลิต/การใช้นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีการเรียนรู้อย่างเพลิดเพลินรักในพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนด้วยตนเอง ในขณะที่พิศิษฐ์ เดชรักษา (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนโรงเรียนตระกูลประเทืองวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 สรุปได้ดังนี้ 1) ผลการประเมินโครงการตามความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน พบว่า มีผลการดำเนินงานในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม 2) ด้านผลผลิต 3) ด้านกระบวนการ และ 4) ด้านปัจจัยส่วนรังสรรค์ ถิ่นอนาดี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะดี เก่ง และมีความสุขของนักเรียน โรงเรียนบ้านไผ่ที่พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด ด้าน

ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 (2548 : 59-60) ได้ทำการประเมินโครงการ พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการประเมินพบว่า สภาวะแวดล้อมของโครงการมีความสมบูรณ์ชัดเจน ปัจจัยที่จำเป็นของโครงการมีความสมบูรณ์ชัดเจน กระบวนการดำเนินงานมีความสมบูรณ์ชัดเจน และผลการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการมีความสมบูรณ์ชัดเจน ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซีบี (CIPP MODLE) สรุปผลการประเมิน ด้านความจำเป็นในการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้รับผิดชอบโครงการเห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กเพราะช่วยให้โรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่สามารถเลิกล้มลงไปได้ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

1.2 ผลการประเมินโครงการ พบว่า ผู้ดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ผ่านการเข้าร่วมโครงการ ประเมินโครงการด้านกระบวนการ อยู่ในอันดับที่ 2 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่ากิจกรรมของโครงการส่งผลให้ผู้บริหาร ครู และผู้ดำเนินโครงการมีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงาน มีความเข้าใจหลักการทักษะการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ในยุค 4.0 การสร้างสื่อ/นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของครูภาษาไทยที่สร้างด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้สามารถออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ด้วยสื่อทำด้วยมือ และเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้นักเรียนมีความสุข มีความพร้อมกับการเรียนรู้ ซึ่งในกระบวนการกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ คิดออกแบบสร้างกิจกรรมและสื่อการสอนที่เป็นระดับความง่ายยากและมีความเชื่อมโยงด้วยกระบวนการกลุ่ม มีพี่เลี้ยงให้คำแนะนำโดยเน้นการมีส่วนร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ด้วยกระบวนการดังกล่าวครูสามารถนำกระบวนการไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งรูปแบบเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับจารุณี การี (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ในภาพรวมด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน และด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ เมื่อพิจารณานวัตกรรมที่ถูกนำไปใช้มากที่สุดในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการนำนวัตกรรมการสอนซ่อมเสริมไปใช้มากที่สุด 2) ด้านนวัตกรรมวิธีการสอน มีการนำนวัตกรรมการสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม มากที่สุด 3) ด้านนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ มีการนำนวัตกรรมแบบฝึกทักษะไปใช้มากที่สุด 4) ด้านนวัตกรรมเทคนิคการสอนมีการนำนวัตกรรมกิจกรรมเรียนปนเล่นไปใช้มากที่สุด และ 5) ด้านนวัตกรรมรูปแบบการสอน มีการนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIPPA Model ไปใช้มากที่สุด โดยครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความถนัดในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยเป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) ส่วนการศึกษาปัญหาในการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูในระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น พบว่า ครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบปัญหาการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและ

เขียนภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยปัญหาที่พบบ่อยที่สุด คือ ขาดหลักสูตรอบรมเรื่อง การผลิต/การใช้นวัตกรรม ทั้งนี้เพื่อเพิ่มทักษะการผลิตสื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมต่อการรักในการอ่านและเขียนของนักเรียน ทั้งนี้ พิเศษณ์ เดชรักษา (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนโรงเรียน ตระกูลประเทืองวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ซึ่งได้มีการเปรียบเทียบนิสัยรัก การอ่านของนักเรียนโรงเรียนตระกูลประเทืองวิทยาคมก่อนและหลังการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรัก การอ่านในโรงเรียนพบว่า ก่อนดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนตระกูล ประเทืองวิทยาคม ภาพรวมนักเรียนร้อยละ 53.81 มีนิสัยรักการอ่าน แต่จากหลังจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนผ่านไป พบว่า นักเรียนร้อยละ 78.38 มีนิสัย รักการอ่าน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากก่อนดำเนินตามโครงการร้อยละ 24.57 ดังนั้นทักษะกระบวนการสร้างสื่อ/ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนของครู ควรได้รับการที่ส่งเสริมและสำคัญ

1.3 ผลการประเมินโครงการฯ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้ดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ผ่านการเข้าร่วมโครงการ ประเมินว่าอยู่ในอันดับ 3 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายละเอียดพบว่า การสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติทำกิจกรรมภายใต้โครงการมีเพียงพอ ในดำเนินงานโครงการ พร้อมในการให้บริการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ในการดำเนินโครงการ ผู้บริหารโครงการมีการเสนอ แผนงาน และบุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรม ต้นแบบได้ ทั้งนี้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจหลักการ เทคนิคการสอนในการพัฒนาทักษะการอ่าน และเขียนภาษาไทย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินโครงการร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมให้ เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด ส่งผลให้ครูมีความเพลิดเพลินและมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม มี นักวิชาการศึกษาเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาและบริการได้ด้วยดี การให้บริการด้วยการ ประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องอนันตชัย ทองปาน (2564 : บทคัดย่อ) ได้ทำ การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ รูปแบบ CIPPIEST. พบว่า ในการส่งเสริมการอ่าน การเขียนและ การคิดวิเคราะห์นั้น จะต้องสร้างกิจกรรม และบรรยากาศ ที่กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนด้านปัจจัยเบื้องต้น ทั้งด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย และที่สำคัญที่สุด ครูต้องพัฒนากระบวนการ ทักษะรวมถึงการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการคิด ของนักเรียนโดยบูรณาการเพิ่มเติมจากการอ่าน และการเขียนที่มีคุณภาพ ซึ่งหากหน่วยงานทางการศึกษา ต้องการส่งเสริมและยกระดับการอ่าน การ เขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ควรให้ความสำคัญ ในด้านบรรยากาศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อ ความสนใจของนักเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผล และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทักษะด้านการอ่านและเขียน ภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้ข้อสรุปที่ ควรนำมาอภิปราย มีข้อสรุป กล่าวคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องกำหนดเป็นนโยบายระดับการบริหารทั้ง หน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียน โดยทำข้อตกลงการพัฒนาผู้เรียน สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด/ อำเภอกับผู้บริหารโรงเรียน และในระดับโรงเรียนจัดทำข้อตกลงระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน และหรือครูที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายที่กำหนด ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาทั้งด้าน

สละสลวย ได้ประโยชน์ตรงตามจุดประสงค์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 เรามุ่งให้นักเรียนเขียนให้ถูกต้องตามแบบแผน ดังนั้นครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการฟัง การพูด การคิด การอ่าน และการเขียน ว่าต่างช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกัน ถ้านักเรียนได้ฟังมากอ่านมาก ก็จะมีความรู้ดี สามารถเขียนได้ดีขึ้น และก่อนที่จะเขียนสิ่งใด ถ้าได้พูดแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นก่อน ก็จะช่วยให้เกิดความคิดในการเขียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยนั้น องค์ประกอบด้านสภาวะแวดล้อม กระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนปัจจัยเบื้องต้นในการสนับสนุน มีสำคัญอันดับต้น เพื่อให้เกิดผลผลิตการพัฒนาครูในการส่งเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษา อันส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการเรียนของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้พบว่าผู้ดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เข้าร่วมโครงการ ประเมินสอดคล้องกันในเชิงบวกดีมาก ในประเด็นด้านสภาวะแวดล้อม ส่วนด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านผลผลิตและด้านผลกระทบ ประเมินในระดับดีนั้นชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างประสบการณ์การสอนพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ผ่านประสบการณ์ตรง/สถานการณ์จริงให้ครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาด้านการสร้างสื่อ/นวัตกรรมการสอนพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย ผ่านประสบการณ์ตรง/สถานการณ์จริงให้ครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโครงการมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียน ซึ่งในด้านผลกระทบนั้นครูสามารถสร้างสื่อ/นวัตกรรมทั้งด้วยมือ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาไทยของนักเรียน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะการนำผลการประเมินไปใช้ และประเมินในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะหรือการนำไปใช้ประโยชน์

- 1 สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการให้ความสำคัญต่อการผลิตสื่อ/นวัตกรรม และเพิ่มทักษะในการใช้นวัตกรรมที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่องแก่ครูในระดับประถมศึกษา
- 2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการสื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อสามารถคิดออกแบบเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

บทสรุป

การอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนในระดับประถมศึกษา เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ ที่ต้องฝึกอย่างต่อเนื่องให้มีทักษะ มีความสามารถทางด้านภาษาไทย อันส่งผลทำให้การศึกษาเรียนรู้ให้ก้าวหน้าเท่าที่ควร ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคต ดังนั้นถือเป็นหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนต้องพัฒนาความสามารถในการอ่าน

ออกเขียนได้ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนใหม่ให้สอดคล้องกับกระบวนการศึกษาที่เปลี่ยนไป โดย มุ่งเน้นประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ พร้อมกับคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ครูต้องใฝ่รู้ แสวงหาสาระเนื้อหาใหม่ ๆ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเสริมแรงจูงใจแก่ผู้เรียน รวมทั้งพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี สารสนเทศร่วมกับการจัดการศึกษาได้ผสมผสานอีกด้วย

บรรณานุกรม

- เกศสุรีพร แสงบุญ. (2552). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างจัดกิจกรรมด้วยบทเรียนการตูนและแบบฝึกทักษะ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จารุณี การี. (2564). นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียนภาษาไทยของครูระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. อินฟอร์เมชั่น, ปีที่ 28 ฉบับที่ 2.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การประเมินโครงการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2553). การสอนภาษาไทยพื้นฐานระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เมธีทีปส์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2552). การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. สุวีริยาสาส์น.
- พิศิษฐ์ เดชรักษา (2552 : บทคัดย่อ). ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนโรงเรียนตระกูลประเทืองวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1. ยโสธร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1.
- รังสรรค์ เกื่อนนาดี. (2546). การประเมินโครงการพัฒนาคุณลักษณะดี เก่ง และมีความสุขของนักเรียนโรงเรียนบ้านไผ่ ปีการศึกษา 2546. ขอนแก่น : โรงเรียนบ้านไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). วิจัยเชิงคุณภาพการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศูนย์ประสานงานแลบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้. (2564). รายงานผลการขับเคลื่อนภาษาไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี : เอกสารอัดสำเนา. (ม.ป.ท.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2549). *แนวทางการจัดการห้องสมุดโรงเรียนให้มีชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2549). *การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซีป (CIPP MODLE)*. กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว.
- _____. (2559). *นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมชนการเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. (ม.ป.ป.).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สุนทรภรณ์ ธรรมวิเศษ และเปรมจิต จอกทอง. (2547). *การประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนบ้านหนองจอก (ประชาสามัคคี) อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ*. ศรีสะเกษ. โรงเรียนบ้านหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2.
- อนันตชัย ทองปาน. (2564). *การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Stufflebeam, D.L.& Shinkfield, A.J. *Systematic aluation*. (1990). Boston/Dordrecht/Lancaster: Kluwer-Nijhoff Publishing.

